

συμβουλευτική άγιος μεσσίας ναός νόμος πίστη χάρη
βιβλική θεολογία πίστη ουρανός αγάπη ιστορική θεο-
λογία ηθική υπακοή μεταμοντερνισμός ψυχολογία
χριστιανισμός ποιμαντική αγία γραφή μεταφράσεις
πάσχα τα ονόματα του θεού καινή διαθήκη άγιο πνεύ-
μα θυσία εκκλησιαστική ιστορία υπακοή βεβαιότητα
αρπαγή ουρανός κόσμος προσευχή πλαίσιο χάρη χρι-
στολογία ποίηση ιεραποστολή ηθική σταυρός ψαλμοί
πειρασμοί συγκώρηση βασιλεία ποιμένας λογική ναός

ΕΙΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΝ ελληνική γλώσσα
συντακτικό λογική σκέψη διαμαρτύρηση σχολείο σε-
μινάρια **βιβλικά** αρχαία ελληνικά εκδόσεις παλαιά
διαθήκη εβραϊκά εκκλησία θεολογία εσχατολογία
θρησκευματα **απολογητικά** βιβλική αρχαιολογία
προς εβραίους χριστιανικά ρεύματα κοινωνία περί α-
ναστάσεως ουρανός **ερμηνευτικά** αίμα διαθήκης
β' επιστολή ιωάννη περί αναστάσεως κηρυγματική το
μεγάλο σχέδιο του θεού πατέρες της εκκλησίας σταυ-
ρός περί ψυχής γραμματική ύβρις και αμαρτία λα-
τρεία ουρανός συστηματική θεολογία γένεση υιοθεσία
κόσμος φιλοσοφία ελπίδα κανόνας αναγέννηση δογ-
ματική δημιουργία αρπαγή χριστολογία σκηνή της
μαρτυρίας υιός του ανθρώπου θρησκευματα πνευμα-
τική αύξηση θάνατος μεσσίας άγιος ιεραποστολή ελπί-
δα πειρασμοί όρια αγιασμός αγάπη συστηματική θεο-
λογία ναός όρια άφεση διάκονος διδασκαλία αμνός α-
ντικατάσταση μαρτυρία ευαγγέλιο θυσία καταρτισμός

Εις Καταρτισμόν

Στόχος του περιοδικού είναι να αναδείξει και να κάνει ευρύτερα γνωστό το έργο που επιτελείται στο Βιβλικό Σχολείο των Ελεύθερων Ευαγγελικών Εκκλησιών, τη λειτουργία του οποίου οραματίστηκε και ξεκίνησε από το 1945 ο αείμνηστος Κώστας Μεταλληνός.

Περιεχόμενα

Εισαγωγικά	σελ. 3
Καλός ποιμένας	σελ.4
Ψυχολογία και Χριστιανική Οπτική	σελ.5
Βιβλική Αρχαιολογία	σελ.5
Νουν Χριστού	σελ.6
Β' Επιστολή του Ιωάννη	σελ.7
Η Γωνιά του Ποιητή	σελ.7
Χριστιανισμός και Μεταμοντερνισμός	σελ.8
Στοιχεία Απολογητικής	σελ.9
Μνήμες	σελ.10
Μονοπάτια Ηγεσίας	σελ.11
Βιβλιοπροτάσεις	σελ.12

Οι υποσημειώσεις και οι βιβλιογραφικές παραπομπές των μαθημάτων θα παρουσιαστούν ολοκληρωμένα, όταν αυτά κυκλοφορήσουν σε μορφή βιβλίου.

Τεύχος 1ο, Ιούνιος 2016

Διεύθυνση: Αλκιβιάδου 3-5, Αθήνα

Email: bibliko_sxoleio_eib@yahoo.gr

Ιδιοκτήτης: Ελληνικό Ινστιτούτο της Βίβλου

Παρακολούθηση μαθημάτων online στην παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.godtube.gr/livestream/ll-s-1/1>

Αρχειο μαθημάτων σε video στην παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.godtube.gr/channel/ll-s-1/13>

Αρχισυντάκτης: Ιωάννης Ν. Ρούσσο

Επιμέλεια εντύπου: Ανέστης Κουκής

Διορθώσεις κειμένων – Γλωσσική επιμέλεια: Ράνια Ιωακειμίδου, Βασιλική Γαϊτάνη – Νατζάρ

Διεκπεραίωση: Ρεβέκκα Ραμποπούλου, Χρήστος Μπαξεβανίδης,

Εισαγωγικά

Στο πρώτο τεύχος αυτής της προσπάθειας του Βιβλικού Σχολείου θα ήθελα να κάνουμε κάποιες σκέψεις με αφορμή την προτροπή του ψαλμωδού στον Ψαλμό 33:3α, «*Να ψάλλετε σ' αυτόν (δηλ στον Κύριο) ένα νέο τραγούδι*»¹.

Το επίθετο «νέος» (εβρ. *שׁוּבָן*, *χαντάς'*) δηλώνει ότι το προσδιοριζόμενο ως «νέο» είναι κάτι που δεν έχει υπάρξει πριν και συναντιέται ή γίνεται για πρώτη φορά. Με βάση την έννοια αυτή, γίνεται κατανοητό ότι η Παλαιά Διαθήκη με τις φράσεις «*νέα διαθήκη*» (Ιερεμ. 31:32, «*διαθήκην καινήν*» από τη μετάφραση των Ο' Ιερεμ.38:32) και «*καρδιά νέα, πνεύμα νέο*» (Ιεζεκ. 36:26, στη μετάφραση των Ο' «*καρδιαν καινήν και πνεύμα καινόν*»)² μας προετοιμάζει για μια θαυμαστή, λυτρωτική παρέμβαση του Θεού στην ανθρώπινη ιστορία, με σκοπό να γεφυρωθεί το χάσμα ανάμεσα στον Θεό και τον άνθρωπο, που άνοιξε εξαιτίας της αμαρτίας του ανθρώπου (Γένεση κεφ.3).

Στην Καινή Διαθήκη σε αντιστοιχία με το «*שׁוּבָן*» (νέος) της Παλαιάς υπάρχει το «*καινός*», με το οποίο δίνεται έμφαση στην ποιότητα του προσδιοριζόμενου, ότι δηλ. δεν έχει υπάρξει στο παρελθόν ως τέτοιο, κάτι εμφανίζεται ή γίνεται για πρώτη φορά³. Η Καινή Διαθήκη, που οι πολλοί άνθρωποι τη γνωρίζουν ως ένα βιβλίο, είναι (στην ουσία της) η λυτρωτική εν Χριστώ προσφορά του Θεού προς τον αμαρτωλό άνθρωπο, τον οποίο αγαπά και θέλει να τον λυτρώσει από το διάβολο, την αμαρτία και το θάνατο. Αυτή σφραγίσθηκε και μπήκε σε ισχύ με το αίμα της θυσίας του Ιησού Χριστού (Λουκ. 22:20). Όποιος αποδέχεται την προσφορά του Θεού και πιστεύει στον Χριστό γίνεται «*καινός άνθρωπος*» (Εφεσ. 4:24, πρβλ. Β'Κορινθ. 5:17 «*καινή κτίσις*»), δηλ. όχι της ίδιας «*ποιότητας*» με τον «*παλιό άνθρωπο*» της αμαρτίας (Εφεσ. 4:22) και προσφέρει τον εαυτό του στη μεταμορφωτική δύναμη και ενέργεια του Αγίου Πνεύματος (Ρωμ. 6:13,19, 12:2, Β'Κορ. 3:18.) Αυτή η μεταμόρφωση αρχίζει μεν από τον εσωτερικό άνθρωπο, γίνεται όμως φανερή και στον «*εξωτερικό*» τρόπο ζωής, που είναι διαφορετικός από τον προηγούμενο. Ο απόστολος Παύλος στην επιστολή προς Ρωμαίους (6:4), αναφερόμενος στους πιστούς, οι οποίοι βαπτίζονται, προτρέπει «*...εν καινότητι ζωής περιπατήσωμεν*» δηλ. «*να ζούμε την κάθε στιγμή της ζωής μας με μια άλλη ποιότητα ζωής*», την ποιότητα της ζωής του Χριστού (Α' Ιωάν. 2:6).

Το Ευαγγέλιο της σωτηρίας είναι Ευαγγέλιο μεταμόρφωσης. Αλλάζει τη ζωή και μεταμορφώνει αυτόν ο οποίος μετανοεί και πιστεύει στον Χριστό σε έναν «*καινόν άνθρωπον*» με «*ωδήν καινήν*» (Αποκάλ. 5:9, 14:3), με «*έναν ύμνο στον Θεό μας*» (Ψαλμ. 40:2) στα χείλη του.

Ιωάννης Ν. Ρούσος

¹ Η Αγία Γραφή, Η Παλαιά και η Καινή Διαθήκη στη Δημοτική, Εκδόσεις Πέργαμος, Όγδοη, Αναθεωρημένη Έκδοση, Αθήνα 2010.

² H.W.F. Gesenius, *Hebrew-Chaldee Lexicon to the Old Testament*, Baker Books, Grand Rapids, MI, U.S.A., Reprinted November 1997 και C.P.Weber, «*שׁוּבָן*» in the *Theological Workbook of the Old Testament*, Vol. 1, Editors R. Laird Harris, Gleason L. Archer, Jr., Bruce K. Waltke, Moody Press, Chicago, U.S.A., 1980.

³ J. H. Thayer, *The New Thayer's Greek-English Lexicon of the New Testament*, Christian Copyrights, Inc., 1983, σελ. 318.Βλ. επίσης Αναστάσιος Χατζηαργυρός, *Λεξικό της Καινής Διαθήκης, Ερμηνευτικό-Ετομολογικό*, Εκδόσεις Αρμός, Αθήνα, 2012.

Ο Καλός Ποιμένας

Σημειώσεις από τις παραδόσεις του μαθήματος «Ποιμαντική» του Σπύρου Πορτινού

Στο δέκατο κεφάλαιο του Ευαγγελίου του Ιωάννη και στα εδάφια 1-16, ο Κύριος Ιησούς Χριστός δίνει την εικόνα του Ποιμένα, του ποιμνίου και της ποιμανσης. «Εγώ είμι ή θύρα» αναφέρει. Η αντωνυμία «εγώ» δηλώνει τη μοναδικότητα και αποκλειστικότητα της θύρας αυτής. Το «είμι» είναι εξώχρονο, δηλαδή Αυτός ήταν, είναι και θα είναι παντοτινά η θύρα (οριστικό άρθρο - δεν υπάρχει άλλη). Αυτός είναι ο Ποιμήν ο καλός που βάζει την ψυχή του υπέρ των προβάτων. Γιατί τα πρόβατα είναι δικά Του («ίδια») και τα γνωρίζει καθώς και εκείνα γνωρίζουν Αυτόν. Τα καλεί «κατ' όνομα», «έξάγει αυτά» και πορεύεται «έμπροσθεν αυτών».

Εκείνα Τον ακολουθούν επειδή αναγνωρίζουν («οΐδασι») τη φωνή Του.

Ξένον («άλλοτρίω») δε θα ακολουθήσουν, θα φύγουν από κοντά του επειδή δεν αναγνωρίζουν τη φωνή των ξένων («των άλλοτρίων»).

Ο Κύριος εξηγώντας τις αλήθειες αυτές και μη γινόμενος κατανοητός, («Εΐπεν οὖν πάλιν αυτοῖς ὁ Ἰησοῦς») με υπομονή, γλυκύτητα και αγάπη τις επανέλαβε και τις διευκρίνισε. Τρανό παράδειγμα για μας, μακροθυμίας και συγκαταβατικότητας προς τους γύρω μας.

Επιμέλεια άρθρου: Ράνια Ιωακειμίδου

Άγαλμα του Καλού Ποιμένα του 3ου αιώνα μ.Χ. που βρέθηκε στις κατακόμβες της Ρώμης και τώρα φιλοξενείται στο μουσείο Pio Christiano, στο Βατικανό.

«Ετομολογική γωνιά»

Ποιμήν, -ένος, βοσκός, βουκόλος, «τσοπάνης, τσοπάνος».

// **μεταφορικά....** Ποιμήν λαών = ηγεμών λαού, αρχηγός ανθρώπων, στρατηγός.

Ποιμαίνω, (ποιμήν) ποιμαίνω, είμαι ποιμήν, βοσκώ, τρέφω, περιποιούμαι τα ποιμνια.

// **μεταφορικά....** περιποιούμαι, φροντίζω, επιμελούμαι, περιθάλπω - οδηγώ, καθοδηγώ, διοικώ, κυβερνώ.

Σπύρος Πιπερίδης

Πηγή: Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας - Σταματάκος Ιωάν.

ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΗ

Οι ποιμένες :

- Φρόντιζαν για τα πρόβατά τους
 1. Τα γνώριζαν (Ιωαν. 10:14)
 2. Πήγαιναν μπροστά από αυτά και τα οδηγούσαν (Ψαλμ. οζ' 20, οη' 52, π' 1)
 3. Τα μετρούσαν κάθε φορά που γυρνούσαν από τη βοσκή (Ιερ. λγ' 13)

4. Τα φύλαγαν κατά την νύχτα (Λουκ. β' 8)
5. Τα υπερασπιζονταν από τα άγρια θηρία (Α Σαμ.ιζ' 34-36, Αμ. γ' 12)
6. Τα αναζητούσαν όταν είχαν χαθεί ή πλανηθεί (Ιεζ. λδ' 12)
7. Τα αναζητούσαν όταν είχαν χαθεί ή πλανηθεί (Ιεζ. λδ' 16)

Χρήσιμα εδάφια:

Ιωαν. 10:1-18, Πράξ. 20:28, Α' Πέτρ. 5:2, Εφ.2:11, Ιεζ. 34:23, Ζαχ. 13:7, Εβρ. 13:20, Ιερ. 23:4, Ιεζ.34:12, Ησ. 40:11, Ιεζ. 34: 13

Ρεβέκκα Ραπποπούλου

Ψυχολογία και Χριστιανική Οπτική

Σημειώσεις από τις παραδόσεις του μαθήματος «Ψυχολογία και Χριστιανική Οπτική» του Χρήστου Λανίτη

Η σχέση της Ψυχολογίας και του Χριστιανισμού είναι ένα θέμα που έχει απασχολήσει αρκετά τους πιστούς τις τελευταίες δεκαετίες, καθώς όλο και περισσότεροι άνθρωποι στρέφονται σε Ψυχολόγους για να βρουν λύση στα προβλήματά τους. Στη σειρά των άρθρων που θα ακολουθήσουν, θα προσεγγίσουμε την Ψυχολογία μέσα από τον Λόγο του Θεού. Ο στόχος είναι να πάρουμε από αυτήν ό,τι καλό μπορεί να προσφέρει και παράλληλα να εντοπίσουμε και να απορρίψουμε όλα όσα είναι αντίθετα με την Αγία Γραφή.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Ψυχολογία είναι η επιστημονική μελέτη της συμπεριφοράς και των νοητικών διεργασιών ή η μελέτη της ανθρώπινης σκέψης, συμπεριφοράς και συναισθημάτων και των μεταξύ τους αλληλεπιδράσεων.

Οι πρώτες προσπάθειες μια τέτοιας μελέτης έγιναν τον 5ο-4ο αιώνα π.Χ. από τους Έλληνες φιλοσόφους (Σωκράτης, Πλάτωνας, Αριστοτέλης, Ιπποκράτης). Η σύγχρονη Ψυχολογία ξεκινάει μετά τα μέσα του 19ου αιώνα.

Η Ψυχολογία δεν έχει μια ενιαία θεωρητική βάση. Υπάρχουν περισσότερες από 250 θεωρητικές προσεγγίσεις, εκ των οποίων πέντε θεωρούνται οι πιο αξιόπιστες:

- 1) Νευροβιολογική Προσέγγιση:** Συσχετίζει την ανθρώπινη συμπεριφορά με κάποιες ηλεκτροχημικές δραστηριότητες του εγκεφάλου.
- 2) Συμπεριφοριστική Προσέγγιση:** Θεωρεί ότι αντικειμενική ψυχολογική μελέτη μπορεί να γίνει μόνο στη συμπεριφορά που είναι ορατή.
- 3) Γνωστική Προσέγγιση:** Θεωρεί ότι η συμπεριφορά πρέπει να ερμηνεύεται με βάση τις νοητικές διεργασίες.
- 4) Ψυχαναλυτική / Ψυχοδυναμική Προσέγγιση:** Θεωρεί ότι η συμπεριφορά πηγάζει από το «ασυνείδητο», έναν μη αντιληπτό χώρο της ψυχής.
- 5) Φαινομενολογική Προσέγγιση:** Δίνει έμφαση στην υποκειμενική εμπειρία του ατόμου.

Επιμέλεια άρθρου: Βασιλική Γαϊτάνη – Νατζάρ

ΒΙΒΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΟΥ ΧΑΜΟΥΡΑΜΠΙ

Ο κώδικας αυτός είναι μια από τις πιο ενδιαφέρουσες ανακαλύψεις που έγιναν ποτέ. Ο περίφημος βασιλιάς της Βαβυλώνας Χαμουραμπί έζησε γύρω από το 2000 π.Χ. και ήταν σύγχρονος του Αβραάμ. Ταυτίζεται κατά κοινή πεποίθηση των αρχαιολόγων με τον Αμαρφέλ, έναν από τους βασιλιάδες που ο Αβραάμ έπεισε να γλιτώσουν τον Λωτ, όπως περιγράφεται στο 14^ο κεφ της Γένεσης. Ο Χαμουραμπί ανέθεσε στους γραμματείς του να συλλέξουν, να κωδικοποιήσουν τους νόμους του βασιλείου του και να τους γράψουν πάνω σε λίθινες πλάκες για να τις τοποθετήσει στις κυριότερες πόλεις. Μια από τις πλάκες αυτές βρέθηκε από μια γαλλική αποστολή στα Σούσα και φιλοξενείται σήμερα στο Μουσείο του Λούβρου στο Παρίσι. Είναι ένα περίφημο στιλβωμένο κομμάτι από σκληρό μαύρο διορίτη λίθο με ύψος 1 μέτρο, πλάτος 60 και πάχος 45 εκατοστά. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη επιγραφή σφηνοειδούς

γραφής που έχει βρεθεί. Παριστάνει τον Χαμουραμπί να παίρνει από το θεό ήλιο Σαμάς τους νόμους που προβλέπουν τη λατρεία των θεών, τη διοίκηση, τη δικαιοσύνη, τους φόρους, τους μισθούς, τους τόκους, τα δάνεια, τον γάμο, τις συναλλαγές, την εργασία, τα δημόσια έργα, την κατασκευή και συντήρηση διωρύγων, το διεθνές εμπόριο και πολλά άλλα θέματα. Ο κώδικας του Χαμουραμπί αποτελεί όχι ένα αντίγραφο αλλά το πρωτότυπο ενός βιβλίου που γράφτηκε πάνω σε πέτρα. Διασώθηκε και μας αποκαλύπτει σήμερα ότι από την εποχή του Αβραάμ ακόμα η επιστήμη του Δικαίου και η τέχνη του γραπτού λόγου είχαν φτάσει σ' ένα τόσο σημαντικό στάδιο ανάπτυξης.

Μίνα Μπαξεβανίδου

Πηγή: Συνοπτική Εγκυκλοπαίδεια της Αγίας Γραφής του Halley.

«Νουν Χριστού»

Σπύρος Πορτινός - Από τον Νεεμία [κεφ. 7:1-3]

Το τείχος τελειώσε σε πενήντα δύο μέρες· στήθηκαν οι θύρες. Διορίσθηκαν οι πυλωροί και από τις πρώτες ενέργειες, διορίσθηκαν ψάλτες και οι Λευίτες. Η πορεία μιας Εκκλησίας σε λατρευτική δοξολογία. Και ο λόγος για τον Φρούραρχο τον Ανανία.

Τα προσόντα του:

α. «ήτο άνθρωπος πιστός»

β. «και φοβούμενος τον Θεόν»

Σωστό και πνευματικό, αλλά -γιατί υπάρχει και το «αλλά»- έχει τελειώσει Σχολή Ευελπίδων; Επιτελών; Προϋπηρεσία; Ποιος λοιπόν θα θεωρούσε τούτες τις προϋποθέσεις περιττές, λεπτομέρειες χωρίς καιρία σημασία; Η εκκλησία ακόμα και περί το τέλος του πρώτου αιώνα είχε χάσει τα πνευματικά προσόντα των Φρουράρχων: Διάκονοι, Πρεσβύτεροι, Δάσκαλοι, Ηγούμενοι, Ποιμένες -κι όχι μόνο- επελέγησαν πρόσωπα με τίτλους, προσόντα, περγαμηνές όχι πνευματικές. Επελέγησαν πρόσωπα από ισχυρές «οικογένειες», κοινωνικών επιπέδων, οικονομικών μετρήσεων, μονομερώς μορφωμένων, τιτλούχων και ταλαντούχων. Παραμορφώθηκαν οι «πιστοί» και φοβούμενοι τον Θεόν που -γιατί όχι- θα είχαν τούτα τα άλλα -όλα ή μερικά- προσόντα. Και γύρισε η εκκλησία στις στράτες του Ααρωνισμού, του Λευιτισμού, του Νόμου, αλλά και σε ένα μίγμα κόσμου, θρησκευτικότητας που το ονομάτισε «Χριστιανισμό». Υπάρχουν σήμερα τέτοιοι Φρούραρχοι; Θα το ευχόμασταν. Τέτοιες ομάδες; Ο Θεός ξέρει. Είναι όμως βέβαιο πως στις μέρες μας ξεκάθαρα ακούγεται η φωνή του Παράκλητου: «προσέξτε τους Φρούραρχους, τους φρουρούς της 'νυκτός'» .

Επιμέλεια άρθρου: Άγγελος Ψύλλας

Επιστολή Β' Ιωάννου

Σημειώσεις από τις παραδόσεις του μαθήματος

«Εξήγηση και Ερμηνεία της Καινής Διαθήκης» του Ιωάννη Ν. Ρούσσου

Συγγραφέας της επιστολής

Αποκαλεί τον εαυτό του «ο πρεσβύτερος» και είναι ο απόστολος Ιωάννης «ό μαθητής εκείνος, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς» (Ιωάν. 21/7), ο οποίος έγραψε και τα εξής άλλα βιβλία της Κ.Δ. : το Ευαγγέλιο που έχει το όνομά του, τις άλλες δύο επιστολές (Α' & Γ') καθώς και την Αποκάλυψη.

Έχει στενή συγγένεια (λεξιλογική - θεματική) με την Α' Επιστολή και μπορεί να πει κανείς ότι η Β' Επιστολή του Ιωάννη είναι μια επιτομή της Α'.

Κοινά λεξιλογικά - θεματικά σημεία :

- Β' Ιωάν. 5 - Α' Ιωάν. 2/7,
«έντολὴν καινὴν»
- Β' Ιωάν. 4,6 - Α' Ιωάν. 1/6,7 2/6,11
Το ρήμα «περιπατῶ»
- Β' Ιωάν. 7 - Α' Ιωάν. 4/1-3,
η θεματολογία
- Β' Ιωάν. 12 - Α' Ιωάν. 1/4
«ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾗ πεπληρωμένη»

Παραλήπτης της επιστολής

«Ἐκλεκτῆ κυρία, καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς»
Ποια είναι αυτή; Υπάρχουν οι παρακάτω απόψεις: α) Ολόκληρη η Εκκλησία σε όλο τον κόσμο. Το περιεχόμενο της επιστολής δεν συνηγορεί με αυτή την άποψη

β) Μια συγκεκριμένη τοπική εκκλησία κατ' αναλογία με το «συνεκλεκτὴ» του Πέτρου (Α' Πέτρου 5/13), επίθετο που αναφέρεται στην εκκλησία της Βαβυλώνας.

Αν θεωρήσουμε πιθανή αυτήν την άποψη, τότε το «καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς» αναφέρεται στα μέλη αυτής της τοπικής Εκκλησίας. Η αναφορά στο εδ. 13 της Β' Επιστολής, συνηγορεί υπέρ της άποψης αυτής.

γ) Μια συγκεκριμένη χριστιανή, στην οποία ο Ιωάννης είχε λόγους να απευθύνει αυτή την Επιστολή. Κάποιοι πιστεύουν πως το «Ἐκλεκτῆ κυρία» είναι τίτλος που φανερώνει ότι αποδέκτης ήταν μια εξέχουσα προσωπικότητα. →

«Η γωνιά του Ποιητή»

Έρχομαι

Λάδι στο λυχνάρι
στη λαμπάδα μου,
πριν το πετεινάρι,
την κατάρα μου.

~•~

Μη με πάρει ύπνος
βλέφαρα βαρεία
Μένει επάνω ο Δείπνος
μ' αδειανά θρονιά.

~•~

Εαγρυπνο το μάτι
Μπρος στην εμπιτή
Με χρυσό αμάξι
Θάρθει, θα φανεί.

R

Νύμφη ετοιμάσου,
Άγια Εκκλησιά
Δίπλα Του δοξάσου,
έρχεται ξανά.

Σπ. Πορτινός
Σεπτ. 2015

Το β) και το γ) συγκεντρώνουν τις περισσότερες πιθανότητες, αλλά οι ενδείξεις δεν επαρκούν για ένα οριστικό συμπέρασμα. Και στις δύο περιπτώσεις, οι αποδέκτες ήταν γνωστοί του Ιωάννη και πιθανό να ζούσαν στην επαρχία της Ασίας, όχι μακριά από την Έφεσο. Η Ρωμαϊκή επαρχία της Ασίας κατελάμβανε το δυτικό κομμάτι του χώρου που σήμερα ονομάζουμε «Μικρά Ασία». Οι Ρωμαίοι την ονόμασαν «επαρχία της Ασίας», διότι ήταν η πρώτη περιοχή της Ασιατικής ηπείρου, που ήρθε κάτω από την κυριαρχία τους.

Επιμέλεια άρθρου: Ράνια Ιωακειμίδου

Χριστιανισμός και Μεταμοντερνισμός

Σημειώσεις από τις παραδόσεις του μαθήματος

«Χριστιανικά Ρεύματα κάτω από την ομπρέλα του Μεταμοντερνισμού» του Μανώλη Δαμιανάκη

Η εποχή μας είναι η εποχή του «μεταμοντερνισμού». Κύριο χαρακτηριστικό της είναι όχι τόσο η αμφισβήτηση της αυθεντίας (χαρακτηριστικό του μοντερνισμού) αλλά η πεποίθηση, που εδραιώνεται όλο και περισσότερο, ότι ο καθένας είναι η αυθεντία για τον εαυτό του. Δεν υπάρχει –έτσι υποστηρίζεται– σταθερό και αντικειμενικό μέτρο σύγκρισης· αυτό οδηγεί, αναπόφευκτα στη σχετικοποίηση της αλήθειας (δεν υπάρχει απόλυτη αλήθεια) και στην κατάρρευση κάθε (λογικής) τάξης. Κρυμμένο πίσω από την αγάπη, την ανεκτικότητα και την αποδοχή του διαφορετικού, το Ευαγγέλιο είναι μία από τις πολλές αλήθειες που μπορεί να ακολουθήσει κανείς. Τα πάντα είναι σχετικά και μεταβαλλόμενα, ο καθένας ορίζει τι είναι το καλύτερο για τον εαυτό του. Η αμαρτία έχει χάσει το περιεχόμενό της. Ο καθένας ορίζει τη δική του ηθική. Σωστό ή λάθος θεωρείται αυτό που ικανοποιεί τον άνθρωπο ή όχι. «Καθένας κάνει το αρεστό στα μάτια του». Η μελέτη των ιστορικών και φιλοσοφικών εξελίξεων από τον 18ο αιώνα μέχρι σήμερα θα βοηθήσει στην κατανόηση της πορείας των ανθρώπινων αξιών και ιδεών που οδήγησαν στον μεταμοντερνισμό.

Η ΠΡΟ-MONTEPNA ΕΠΟΧΗ (πριν από το 1789 – 1989 μ.Χ.)

Χαρακτηριστικά:

- α) Κανείς δεν αμφέβαλλε για την ύπαρξη του Θεού (θεών ή πνευμάτων)
Υπάρχει κόσμος πέρα από τις φυσικές εμπειρίες... Ο Υπερφυσικός κόσμος κυβερνά τον φυσικό... Θεϊσμός... ο Θεός είναι ο Δημιουργός του Φυσικού κόσμου και παρεμβαίνει ενεργά μέσα σε αυτόν.
- β) Ο Βιβλικός Χριστιανισμός δεν χρειαζόταν να πείσει τους ανθρώπους ότι υπάρχει Πνευματικός κόσμος... Η πρόκληση ήταν να τους πείσει ότι υπάρχει μόνο ένας Αληθινός Θεός... και μόνο ένας δρόμος που οδηγεί σε Αυτόν (το έργο του Χριστού).
- γ) Την Αλήθεια μπορούμε να τη γνωρίσουμε δια μέσου της Αποκάλυψης του Θεού.

Η MONTEPNA ΕΠΟΧΗ - Ο ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ (1789 - 1989 μ.Χ.)

Χαρακτηριστικά:

- Οι Διαφωτιστές αμφισβήτησαν τις πηγές της Αυθεντίας (Εξουσίας). Μέχρι τότε οι Αυθεντίες ήταν: α) Η Εκκλησία (για τους Ρωμαιοκαθολικούς) β) Οι Γραφές (για τους Προτεστάντες)

Ο στόχος του κινήματος του Διαφωτισμού

- α) Να απελευθερώσει την Ανθρωπότητα από τα μεταφυσικά δεσμά (πρβλ. Ψαλμ. 2) β) να θεμελιώσει τον Πολιτισμό πάνω στη Λογική (Ορθός Λόγος), την Εμπειρία και την Επιστήμη γ) με τη συνεργασία της Νόησης & της Επιστήμης, να ανακαλύψει ο Άνθρωπος την Αλήθεια... Η Αλήθεια, δηλαδή, βρίσκεται εκεί έξω και μπορούμε μόνοι μας να την ανακαλύψουμε. →

Η Κοσμοθεωρία του Μοντερνισμού - Διαφωτισμού

α) Ο Φυσικός κόσμος είναι ό,τι υπάρχει, και αποτελεί ένα κλειστό σύστημα που διέπεται από σταθερούς Νόμους... Ντεϊσμός - Υλισμός β) Μπορεί να μελετηθεί από την Επιστήμη μέσω της νόησης (συλλογισμών) & των αισθήσεων· έτσι γ) μπορούμε να βρίσκουμε απαντήσεις & λύσεις σε όλα τα προβλήματα που μας απασχολούν.

Επιστήμη... ο φύλακας της Αλήθειας

α) Υπόσχεται κατάργηση των Μύθων β) φιλοδοξεί να περιγράψει την αντικειμενική πραγματικότητα γ) ο Άνθρωπος αυτονομείται (Γεν. 3)....

Μέτρο πάντων είναι τώρα ο Άνθρωπος (Ουμανισμός).

(στο επόμενο τεύχος τα αποτελέσματα του Μοντερνισμού)

Επιμέλεια άρθρου: Ιωάννης Ν. Ρούσος

Στοιχεία Απολογητικής

Σημειώσεις από τις παραδόσεις του μαθήματος
«Απολογητική» του Αντώνη Περιάλη

Λίγα λόγια για τη δημιουργία μιας επιστημονικής γνώσης

Η επιστήμη μελετά και αναζητεί την αλήθεια. Δεν είναι σκόπιμο εδώ να διακρίνουμε επιστημονική και μη επιστημονική αλήθεια. Πώς ξεκινάμε όμως για αυτή τη γνώση; Ξεκινάμε από κάποια παρατήρηση - πείραμα - σκέψη ή ακόμα και κάποια έμπνευση. Πάνω σε αυτό το δεδομένο γίνεται μια ευρύτερη έρευνα. Φαίνεται ότι η αρχική σκέψη πρέπει να είναι σωστή ή να οδηγεί σε κάποια συμπεράσματα. Υπάρχει ανάγκη ταξινόμησης του υλικού. Θεωρούμε αρχικές βασικές προτάσεις, είμαστε πεπεισμένοι για την ορθότητά τους, αλλά δεν είμαστε σε θέση να τις αποδείξουμε. Αυτές αποτελούν τις αρχικές υποθέσεις από τις οποίες θα βγουν, με μια λογική διαδικασία, τα υπόλοιπα συμπεράσματα.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσουμε ότι οι αρχικές μας υποθέσεις, που τις δεχθήκαμε, αποτελούν βασικά μια αυθαιρεσία. Είμαστε πεπεισμένοι όμως από διάφορα άλλα στοιχεία, ότι οι υποθέσεις μας είναι σωστές. Το πιστεύουμε και βασιζόμαστε και ερευνούμε για να το εδραιώσουμε.

Και πάλι, αυτή η αυθαιρεσία που λέγεται υπόθεση, είναι αυτό που λέμε στη χριστιανική γλώσσα «πίστη»: «Ἔστιν δε πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων» (Εβρ. 11/1). Είναι δε αυτό αναγκαίο στην αναζήτηση της αλήθειας.

Τα χαρακτηριστικά μιας καλής επιστημονικής υπόθεσης

- α. Πρέπει να μας δίνει ολοκληρωτική εξήγηση και να μη στηρίζεται σε άλλες υποθέσεις. Αν τα δεδομένα της εμπειρίας την επιβεβαιώνουν, τότε γίνεται επιστημονική θεωρία ή νόμος.
- β. Πρέπει να μας δίνει την πιο απλή δυνατή εξήγηση κάθε φορά. Ανάμεσα σε δύο υποθέσεις που εξηγούν εξίσου τα εμπειρικά δεδομένα, προτιμούμε την απλούστερη.
- γ. Πρέπει να επιδέχεται, κατά κάποιο τρόπο, επαλήθευση. Βέβαια, το τι είναι επαλήθευση ποικίλλει και αλλάζει με την πρόοδο της γενικότερης γνώσης. →

δ. Πρέπει να είναι σε θέση να προκαλέσει τον ερευνητή να δοκιμάσει με την παρατήρηση και το πείραμα. Πρέπει να υποσχεται πολλά ως αρχή εξήγησης φαινομένων.

Συμπεράσματα:

Ο ρόλος της υπόθεσης είναι να δώσει τις βάσεις που χρειαζόμαστε και από τις οποίες συνάγουμε συμπεράσματα που δεν έρχονται σε αντίθεση με τα εμπειρικά δεδομένα. Το σημείο, βέβαια, αυτό είναι βασικό. Δεν αρκεί να υποθέσουμε κάτι, αλλά αυτό το κάτι να μην αντίκειται στην εξωτερική πραγματικότητα.

Η υπόθεση είναι βασικό όργανο της νεότερης επιστημονικής μεθοδολογίας. Το πείραμα δεν είναι τίποτε άλλο παρά η πράξη που φέρνει την υπόθεση αντιμέτωπη με την εμπειρική μαρτυρία.

Βέβαια, η πειραματική επιβεβαίωση ή απόρριψη της υπόθεσης δεν είναι ποτέ απόλυτη.

Μπροστά σε καινούρια δεδομένα εγκαταλείπουμε ή επανερμηνεύουμε εμπειρικά δεδομένα.

Παρατήρηση:

Όπως θα παρατηρήσει ο αναγνώστης, θέτουμε μέχρι τώρα (και θα συνεχίσουμε) το γενικά παραδεκτό τρόπο θεμελίωσης της γνώσης και γενικότερα της επιστημονικής αλήθειας.

Ο σκοπός μας είναι, αφού εξαντλήσουμε τις αναγνωρισμένες μεθόδους κατοχύρωσης της σκέψης, να δείξουμε ότι με ανάλογο τρόπο θεμελιώνεται και η χριστιανική πίστη. Κατά συνέπεια, είναι τόσο έγκυρη ή τόσο αυθαίρετη, όσο και η επιστημονική γνώση.

Επιμέλεια άρθρου: Ρεβέκκα Ραπτοπούλου

Μνήμες

Η ίδρυση του Ελληνικού Ινστιτούτου της Βίβλου από τον Κώστα Μεταλληνό

Του Μεταλληνού η προσευχή και του Θεού η δύναμις στερέωσαν το πνευματικό έργο. Επίσης το εξάπλωναν σε νέα εδάφη...

Όσον όμως ωρίμαζαν τα πνευματικά χωράφια, τόσο γινόταν φανερό πως έλειπαν οι κατάλληλοι εργάτες για το θερισμό. «Έκβαλε, Κύριε, εργάτες στον αμπελώνα Σου, στρατιά ευαγγελιζομένων, με χρίσμα δικό Σου» προσευχόταν ο Μεταλληνός. Και ως έμπρακτη ενίσχυση του αιτήματός του προσκάλεσε ικανούς και μορφωμένους πιστούς της εκκλησίας, ιδιαίτερα νέους και νέες, να παρακολουθούν βιβλικά μαθήματα, ώστε να καταρτισθούν για το πνευματικό έργο. **Έτσι, αναφάνηκε ένα απλής μορφής Βιβλικό Σχολείο, που έγινε γνωστό με τον τίτλο «Ελληνικό Ινστιτούτο της Βίβλου». Αυτό έγινε το 1945.** Οι πρώτοι μαθητές ήσαν περίπου είκοσι και τα μαθήματα γίνονταν κάθε Σάββατο στο σπίτι του Μεταλληνού.

Η διδασκαλία είχε τη μορφή ελεύθερης συζήτησης έτσι που μέσα στις τέσσερις ώρες της εβδομαδιαίας συγκεντρώσεως, μαθητές και δάσκαλος εξέταζαν όλα μαζί τα θέματα και κάτι παραπάνω. Από το μυστήριο της Θείας Τριάδος μεταπηδούσαν στην Ανάσταση των νεκρών, από κει στον τρόπο απλουστεύσεως της Εβραϊκής γλώσσας, ύστερα στην πλάνη του δαρβινισμού... Κι όμως παρ' όλη την αρχική ανοργάνωτη μορφή του (στα μετέπειτα χρόνια η παράδοση και η ύλη των μαθημάτων πήραν μελετημένη και συστηματική μορφή) το Ελληνικό Ινστιτούτο της Βίβλου επέτυχε να καταρτίσει αρκετούς χαρισματούχους εργάτες του Ευαγγελίου, οι οποίοι αναδείχτηκαν σε πολύτιμα στελέχη της Ελευθέρας Εκκλησίας και γενικότερα του Ελληνικού Ευαγγελικού έργου. Στην επιτυχία αυτή συνέργησε το χάρισμα της διδασκαλίας που κατείχε ο Μεταλληνός. Η εκφραστική απλότητά του, αδελφωμένη με τη σα-

φήνεια και την επιτυχημένη εκλαΐκευση έκαναν τα θέματά του κατανοητά κι ευχάριστα....

Η θεολογία του, είχε πάντοτε πρακτικό σκοπό. Στην ατομική του ζωή ποτέ δεν χώριζε το δόγμα από την πράξη. Ζητούσε μεν να αισθανθεί στη διανόησή του τις κρυφές χάρες που προσφέρει η θεωρία, χωρίς όμως να παραβλέπει και τον προσωπικό αγιασμό του. Την ίδια τακτική ακολουθούσε και στη διδασκαλία του. Μολονότι αισθανόταν εξαιρετική ευχαρίστηση να αναπτύσσει θεωρητικά θέματα, καθώς λ.χ. «*Η πίστις από πλευράς φιλοσοφικής*», «*Ο συνδυασμός Δικαιοσύνης και Χάριτος*» κ.α., δεν παρέλειπε να τονίζει και την πρακτική πλευρά της Χριστιανικής ζωής. Έλεγε όταν δίδασκε: «... *Εάν η καρδιά σου δεν συγχωρεί, τότε είσαι ακόμα παλιός. Δεν πρέπει να λέμε 'Εσύ πριν δύο χρόνια μου έκαμες τούτο κι εκείνο' και να προσπαθούμε να εκδικηθούμε, αλλά να λέμε 'Θεέ μου ελέησέ τον'... Μέρμινα σημαίνει φροντίδα που σε απορροφά και χάνεις κάθε τι πνευματικό από το πνεύμα σου. Αυτή δεν πρέπει να υπάρχει. Υπάρχει ο Πατέρας σου από πάνω, που φροντίζει. Τόσα πουλιά ούτε αποθήκη έχουν, ούτε σπέρνουν, ούτε θερίζουν. Ο Θεός τα τρέφει... Έρχεσαι και λες στον αδελφό σου 'έχεις ένα άχυρο στο μάτι σου, άφησέ με να στο βγάλω' ενώ δεν βλέπεις το δοκάρι το δικό σου. Είσαι υποκριτής. Μη βγάζεις δικαστική απόφαση διότι θα σε κρίνει ο Θεός... Κοιτάξου στον καθρέφτη και αν δεν είσαι μολυσμένος τότε βγες και μίλησε, όχι για να καταδικάσεις, αλλά για να διορθώσεις με αγάπη. Πρώτα όμως βγάλε το δοκάρι από το μάτι σου... Αντί να σπεύδεις να ελέγχεις τον αδελφό σου, ομολόγησέ του πρώτα την αμαρτία σου και ύστερα πες του για τη δική του».*

Αν λοιπόν δίδασκε τους πιστούς δογματικά θέματα για να τους καταρτίσει στη γνώση του Χριστού, τους εξηγούσε επίσης και πρακτικές αλήθειες για να τους στηρίξει στη ζωή του Χριστού. Εκείνο που τον ενδιέφερε ιδιαίτερα ήταν η άρτια ηθική και πνευματική κατάρτιση των υποψηφίων εργατών του Ευαγγελίου. Τα λόγια του απ. Παύλου, «*ταύτα παράθου πιστοίς άνθρωποις οίτινες ικανοί έσονται και ετέρους διδάξαι*», ο Μεταλληνός τα θεωρούσε σαν υψίστη προσωπική του υποχρέωση. Ήθελε τους εργάτες του Ευαγγελίου δυνατούς στις Γραφές, συνετούς στη συμπεριφορά και αγίους στη ζωή. «*Προστάτετε, Κύριε, τους εργάτες Σου από δυσφήμιση του Διαβόλου*», προσευχόταν καθημερινώς. Συνάμα τους έδινε και πρακτικές συμβουλές από την πλούσια πείρα του: «*Την εκκλησία του Χριστού οικοδομεί ο Χριστός και όχι άνθρωπος. Τούτο σημαίνει ότι τις ψυχές που έρχονται τις εμπνέει ο Χριστός, τις σώζει και τις στηρίζει. Επομένως, η προσοχή μας θα είναι επάνω και θα λέμε 'Κύριε, φέρε Εσύ κάποια ψυχή που την έχεις έτοιμη'. Όχι να έχουμε πελοίθηση στον εαυτό μας και να λέμε ότι θα κάμουμε τον γείτονά μας Χριστιανό. Εμείς είμεθα απλώς όργανα του Χριστού... Ο Χριστός είναι ο ενεργών. Εσύ θα κηρύξεις κι από τη στιγμή εκείνη θα προσεύχεσαι... Εάν έχουμε σύνδεση με το Θεό στενή, τότε το Πνεύμα του Θεού μας οδηγεί να αντιλαμβανόμεθα πού πρέπει να μιλήσουμε για το έργο του Χριστού. Τιθέμεθα υπό την άμεση οδηγία Εκείνου, ο οποίος μας στέλνει όπου έχει ετοιμασμένες ψυχές*».

(Από το βιβλίο του Γερ. Ζερβόπουλου «*Έπεσε ο Δυνατός, Κώστας Μεταλληνός, η ζωή, το έργο και η διδασκαλία του*», Αθήναι 1970, σελ. 170-175)

Μονοπάτια Ηγεσίας

«...και όσα άκουσες από μένα ενώπιον πολλών μαρτύρων, αυτά να εμπιστευθείς σε πιστούς ανθρώπους, οι οποίοι θα είναι ικανοί να τα διδάξουν και σε άλλους» (Β' προς Τιμόθεο 2:2)

«*Σας παρακαλούμε δε, αδελφοί, να εκτιμάτε εκείνους που κοπιάζουν για σας και είναι προϊστάμενοι σας κατά το θέλημα του Κυρίου και σας νοθετούν να τους περιβάλετε με περισσή τιμή και αγάπη για το έργο τους αυτό*» (Α' προς Θεσσαλονικείς 5:12-13)

Ο Bruce Larson στο βιβλίο του «*Wind and Fire*» (Άνεμος και φωτιά) αναφέρει κάποια ενδια-

φέροντα στοιχεία για τα πουλιά γερανούς : «*Τα τεράστια αυτά πουλιά, που διανύουν πετώντας υπερατλαντικές αποστάσεις, διαθέτουν τρεις αξιοσημείωτες αρετές. Καταρχάς, εναλλάσσονται στην ηγεσία. Κανένα πουλί δε μένει διαρκώς μπροστά. Δεύτερον, επιλέγουν για ηγέτες, πουλιά που μπορούν να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες της αλλαγής του ανέμου. Και μετά, για όσο καιρό τους οδηγεί το συγκεκριμένο πουλί, οι υπόλοιποι κρίζουν εκφράζοντας την επιδοκιμασία τους*».

Επιμέλεια κειμένου Ιωάννης Ν. Ρούσος

(Από το βιβλίο του John C. Maxwell «*Αναπτύξτε τον ηγέτη μέσα σας*», Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα, 1998)

Βιβλιοπροτάσεις

«Το σκιωμένο πέπλο» - Εοθήρ Γκιουλσάν

«Η ιστορία της Εοθήρ Γκιουλσάν είναι όντως συγκλονιστική. Το βιβλίο θέτει πολλούς από εμάς ενώπιον των ευθυνών μας... Αφυπνίζει συνειδήσεις, ακρωτηριάζει την 'εύκολη' χριστιανική ζωή. Προβάλλει ένα παράδειγμα θυσίας αλλά και αληθινής χαράς»

Η Εοθήρ Γκιουλσάν (ή Γκιουλσάν Φατιμά) περιγράφει την ιστορία της. Κόρη επίτιμης μουσουλμανικής οικογένειας Σαΐντ και απόγονη του Προφήτη Μωάμεθ, μεγάλωσε σύμφωνα με τον αυστηρό ισλαμικό κώδικα των Σιτών. Στην βρεφική της ηλικία προσβλήθηκε από τυφοειδή πυρετό, έμεινε παράλυτη η αριστερή πλευρά της και από τότε ήταν ανίκανη να φροντίζει τον εαυτό της.

Στο βιβλίο, η πρωταγωνίστρια της ιστορίας αφηγείται πώς η ίδια βρήκε τον Χριστό, τον «Εμμανουήλ», πώς η ζωή της άλλαξε και έγινε μια δυναμική μάρτυρας Του, παρ' όλο το κόστος που χρειάστηκε να επωμιστεί για Εκείνον. Έμαθε να απευθύνει τα ερωτήματα που την απασχολούσαν στον Χριστό και Εκείνος τα απαντούσε πολλές φορές με θαυμαστό τρόπο.

ISBN:978-960-9550-43-7, Μαλακό εξώφυλλο, Διαστάσεις: 14X21, Εκδοτικός οίκος: ΕΝ ΠΛΩ, Αριθμός σελίδων:264, Τιμή:8€

Κώστας Τρίγκας